

Bilag G: Fæsteregistret

Kilde: Fæsteregistrene i lensregnskaber og amtsregnskaber vedr. Nykøbing len/amt.

Ud over oplysninger om indfæstninger på Hasselø er også medtaget oplysninger om lejermål, dvs. samleje mellem ugifte, som blev anført efter fæsteregistret under sagefald.

1/5 1652-1/5 1653

Jørgen Lauridsen fæste den gård på Hasselø, som Hans Rasmussen for hannem oplod. For 6 rigsdaler.

Rasmus Lauridsen Kloger fæste den gård på Hasselø, som Rasmus Jensen Kaare fradøde. For 7 rigsdaler.

1/5 1654-1/5 1655

Den 14. september fæste Laurids Rasmussen den gård på Hasselø, som Peder Jensen fradøde. Stedsmål 3 rigsdaler.

Den 4. december fæste Hans Nielsen et gadehus på Hasselø, som Rasmus Andersen Korte fradøde. Stedsmål 1 rigsdaler.

Den 17. december fæste Hans Nielsen på Hasselø den gård, som hans fader Niels Jensen fradøde. Stedsmål 3 rigsdaler.

1/5 1655-1/5 1656

Hans Korte i Væggerløse fæste den gård på Hasselø, som Rasmus Lauridsen fraflytte og ind på hospitalsgoods udi Stouby. Stedsmål 1 rigsdaler.

Hans Nielsen skolemester på Hasselø fæste det gadehus, som Karen Peder Koks for hannem oplod. Stedsmål 1 rigsdaler.

Den 15. juli fæste Peder Hansen på Hasselø den gård der sammesteds, som hans fader Hans Kaare fradøde, og hans moder oplod for hannem. Stedsmål 3 rigsdaler.

1/5 1656-1/5 1657

Sagefald

Hans Korte på Hasselø afsone sin forseelse udi lejermål med Maren Jacobsdatter, imedens han var enkemand. Gav til straf penge 16 rigsdaler.

Samme Maren Jacobsdatter er et armt noget kvindfolk og haver slet intet at give, eftersom tingsvidnet det udviser.

Peder Mikkelsen på Hasselø afsoner sin forseelse udi lejemål for nogle år forleden med Karen Lauridsdatter. Gav af sin yderste formue penge 17 rigsdaler.

Samme Karen Lauridsdatter afsonede sine forseelser udi lejemål med for meldte Peder Mikkelsen. Gav af sin yderste formue 1 rigsdaler.

1/5 1657-1/5 1658

Ole Nielsen på Hasselø bytte gård med Hans Nielsen ibidem. Udlovet i fæste pendinge 3 rigsdaler.

Hans Nielsen i lige måde fik Ole Nielsens gård. Udlovet i fæstning 3 rigsdaler.

1/5 1658-1/5 1659

Hans Pedersen fæste et hus, han haver selv opsat på Hasselø. Udlovet i fæstning pendinge 1 rigsdaler.

Jens Nielsen fæste halvten i Ole Nielsens gård på Hasselø, som han godvilligen for ham oplod. Udlovet i fæstning pendinge 1 rigsdaler.

Sagefald

Peder Slagter på Hasselø afdøjet på Gertrud Mikkelsdatters vegne for lejemål, og formedelst hendes fattigdoms skyld under slotsherren hende det på penge 2 rigsdaler.

(Bilag: Tingsvidne angående uvisse penge:) 21. oktober 1658 stævnet og kaldet Peder Slagter på Hasselø, at han skulle føre vidnesbyrd i denne sag. Da herom fremkom Hans Korte og Hans Olufsen på Hasselø, de vant med ed og oprakte fingre efter loven, at Gertrud Mikkelsdatter sammesteds, hun haver ikke ud i formuen at kunne udgive noget til lejemålsbøder, hvormed hun i samme lejemål haver sig forset...)

1/5 1660-1/5 1661

Hans Pedersen fæste en gård på Hasselø, som Ole Nielsen og Jens Nielsen oplod. Udlovet i stedsmål 8 rigsdaler.

Peder Rasmussen Krøl fæste en gård på Hasselø, som Ole Hansen i boede. Udlovet i stedsmål 8 rigsdaler.

Peder Mikkelsen fæste en gård på Hasselø, som Jørgen Lauridsen i boede. Udlovet i stedsmål 8 rigsdaler.

1/5 1661-1/5 1662

Niels Rasmussen fæste den gård på Hasselø, Mikkil Jensen for sin alderdom afstod. For 3 rigsdaler.

1/5 1663-1/5 1664

Oluf Rasmussen fæste det gadehus på Hasselø, som Hans Kok fradøde. For 1 rigsdaler.

Morten Lauridsen fæste det gadehus på Hasselø, som Hans Nielsen for hannem oplod. For 1 rigsdaler.

Jens Nielsen Kaare fæste det gadehus på Hasselø, som Hans Nielsen Rase fradøde. 1 rigsdaler.

1/5 1665-1/5 1666

Morten Pedersen fæste den gård på Hasselø, Jens Pedersen fraflytte. For 6 rigsdaler.

Anders Rasmussen fæste det gadehus på Hasselø, som Rasmus Jensen for alderdom og svaghed ej længer kunne forestå. For 1½ rigsdaler.

1/5 1666-1/5 1667

Jens Hansen fæste den gård på Hasselø, som Rasmus Madsen fradøde for 4 rigsdaler.

Rasmus Jensen fæste det gadehus på Hasselø, som Morten Lauridsen før i boede. For 2 rigsdaler.

1/5 1667-1/5 1668

Oluf Hansen fæste den gård på Hasselø, hans fader Hans Olsen fradøde. For 5 rigsdaler.

Hans Lauridsen fæste den gård på Hasselø, hans fader Laurids Hansen for alderdom og tilfaldende svaghed ej længere kunne forestå. For 5 rigsdaler.

Hans Olsen fæste den gård på Hasselø, Peder Hansen fradøde. For 5 rigsdaler.

1/5 1668-1/5 1669

Rasmus Pedersen fæste den gård på Hasselø, hans fader Peder Olsen Stange for alderdom og svaghed ej længere kunne forestå. 6 rigsdaler.

Mikkel Rasmussen fæste den gård på Hasselø, som hans fader Rasmus Lauridsen formedelst hans vanførhed ej længere kunne forestå. 6 rigsdaler.

1/5 1669-1/5 1670

Jens Olsen fæste sin faders Ole Andersens gård på Hasselø, han fradøde. For 4 rigsdaler.

1/5 1670-1/5 1671

Anders Hansen fæste det gadehus på Hasselø, Jeppe Hansen tilforn i boede. For 1 rigsdaler.

Anders Hansen fæste den gård på Hasselø, Hans Nielsen Kaare for armod ej længere kunne forestå. For 3 rigsdaler.

1/5 1679-1/5 1680

Jørgen Rasmussen fæste den gård på Hasselø, Hans Andersen Korte fradøde, gården ved magt. Skylder 3½ tønne 1 skæppe for 5 rigsdaler.

1/5 1682-1/5 1684

Anno 1682 den 5. december Jens Pedersen den gård på Hasselø, hans fader Peder Mikkelsen fradøde. Gården ved magt. Skylder 3½ tønne. Fæste 4 rigsdaler.

18. maj [1683?] Niels Pedersen den gård på Hasselø, hans fader Peder Hansen Kaare fradøde. Gården ved magt. Skylder 3 tønner 3½ skæppe 4 rigsdaler.

17. september (1683) Hans Nielsen det gadehus på Hasselø, Rasmus Jensen Skrædder tilforn i boede. Huset ved magt. Skylder 2 rigsdaler. Fæste 3 mark.

1/5 1684-1/5 1685

21. oktober 1684 Jeppe Andersen, hans fader Anders Jensens gård på Hasselø. Skylder 3½ tønne 2 skæppe. Fæste 4 mark.

1/5-22/8 1685

18. august Mikkel Hansen Stange født på Hasselø det gadehus ibidem, som Anders Væver blev fra sat til en øde gård i Bruserup. Huset nogenledes ved magt. Skylder 2 rigsdaler. Fæste 12 skilling.

22/8 1685-1/5 1687

Anno 1685 d. 19. december Mikkel Hansen født på Hasselø antager den gård sammesteds, som Hans Lauridsen Kæmpe fradøde. Gården er temmelig ved magt. Skylder efter nye matricul [mangler] fæste 1 rigsdaler (4 mark).

d. 26. marts Rasmus Hansen Stange, Hans Stanges søn fra Hasselø, lader sig indskrive for sin faders gård sammesteds, eftersom faderen er ældgammel og efterhånden bliver svagelig. Gården er ved magt. Skylder efter nye matricul [mangler] fæste 1 rigsdaler.

Ditto [26/3] Niels Væver født i Taaderup antager det hus på Hasselø, som Anders Væver blev fra tag og flytte til den øde gård i Brusserup. Huset er temmelig ved magt. Ingen jord til. Skylder årlig 2 rigsdaler. Fæste 2 rigsdaler danske.

Sagefald

Lejermål: Birgitta Nielsdatter på Hasselø. Jokum Hendriksen skibskar, som sejler på kongelig majestæts skibe, af hende til barnefader udlagt. Betaler til begge } 2 rigsdaler,

Karen Jørgensdatter på Hasselø. Rasmus Olsen i Hillestrup, en ægtemand, af hende til barnefader udlagt} lider efter loven.

(Bilag: Præstens attester)

27/ 9 1686: Høj ædle fornemme gode Caspar Ernst Møller

Her er til min menighed ankommen en fremmed kvindespersion ved navn Birte Nielsdatter, som skal være strandridderens kvindes søster af Nykøbing, og på Hasselø til Else salig Peder Kaares er gåen i barselseng. Barnet blev døbt i går dominica XVII. post trinitatis her i Væggerløse kirke efter tjenesten, som loven tilholder. Blev kaldet Margrete Kirstine og blev udlagt til barnefader Jokum Hendriksen, som nu skal sejle for København, hvilket udi hans excellences velbårne hr. stiftsammands absens herved efter loven gives kongelig majestæts ridefoged tilkende befalende hannem med kæreste hustru og børn, som flittig hilses, den højestes beskærmelse og forbliver hans velvilligste ven og tjener altid. Oluf Lundt

2/1 1687: Skøger og forløbne horer haver svær god vilje til at nedlægge sig udi mit sogn. Jeg kan tænke, de søger hid som til det yderste af landet. Endnu er her ankommet et besovet kvindfolk til Hasselø, og der har gjort barsel til Else salig Peder Kaares, som den forrige fra København havet indkvarteret sig. Personen hedder Karen Jørgensdatter, hvilken, endskønt hun ej er aldeles ubekendt iblandt os, eftersom hun skal være barnefødt på Hasselø, så er hun dog så vidt fremmed, at hun nu ej er af min menigheds lemmer. Barnett blev i går, ny års dag, kristnet og kaldet Jørgen, og

som der til barnefader blev udlagt en bomand i Idestrup sogn ved navn Rasmus Olsen, som haver sin ægte hustru, så ville jeg lade ridefogeden det betimelig forstandige vil hermed have hannem med kæreste hustru og kære børn flittig hilsede. Gud hjerteligen befalet, forblivende hr. ridefogeds velvilligste ven og tjener altid. Oluf Lundt.

1/5 1688-1/5 1689

12. februar Hans Pedersen Mikkelsen, født på Hasselø, antager den forfaldne gård sammesteds, som Niels Rasmussen Folmer i største armod fradøde, og formedelst han i nogle år har ligget ved sengen, er gården ruineret. Derfor eftermanden Hans Pedersen Mikkell belovet frihed til 1. maj 1690. fæste fri.

Niels Andersen Væver oplader sit hus på Hasselø til Ole Pedersen sammesteds. Huset er ved magt. Ingen jord til. Giver fæste 2 rigsdaler.

1/5-1/7 1689

d. 29. maj Mikkell Hansen, født på Hasselø, fæster det gadehus ibidem, som Hans fader Hans Kaare formedelst alderdom for hannem oplod. Huset er temmelig ved magt og ingen jord til. Giver fæste to mark

20/11 1691-1/5 1692

Anno 1691 den 23. november Ole Pedersen født på Hasselø og husmand sammesteds, antager hans stedfaders Hans Olsen Hares halve gård ibidem, som druknede i stranden. Gården er ved magt. Annammer derhos plov og vogns bedrift med plov, vogn og harve. Nemlig. 4 bæster for 24 rigsdaler 2 mark, 1 ko 5 rigsdaler 1 mark, 1 tromle, 1 slibesten, nok annammer bygsæd 12 skæpper. Giver fæste to daler.

Anno 1692 d. 12 februar antog Jens Andersen, født på Hasselø, Hans faders Anders Rasmussens hus sammesteds, som han oplod for hannem. Huset er ved magt. Giver til fæste tre mark.

d. 19. februar antog Mikkell Hansen født på Hasselø [streget ud: hans faders] hus ibidem, som Ole Rasmussen Skrædder fradøde. Gifter sig med enken. Huset er ved magt. Ingen jord dertil. Giver fæste tre mark.

29. februar antager Jens Jensen, født på Hospitals gods, det hus på Hasselø, som Ole Pedersen ibidem oplader for hannem, hvilken bekom en gård på Hasselø. Huset består udi 6 fag, som er ved magt under nr. 1. Giver fæste tre mark.

10/5-1/10 1693

Anno 1693 d. 21. juni antog Jens Nielsen Bødker, født på Hasselø, det hus ibidem nr. 3, som Hans Nielsen for høj alderdom for hannem oplod. Huset består udi 7 fag, som er temmelig ved magt, annammer i huset 1 skive, som altid bliver derved, den gamle mand bliver og hos ham i huset sin livstid. Svare straksen til afgifterne og give til fæste 3 mark.

den 27. august oplod Laurids Rasmussen Kaare på Hasselø sin gård nr. 4 formedelst alderdom og vanførhed til sin søn Ole Lauridsen Kaare med de vilkår, at faderen bliver hos hannem, og har opsyn med gården så længe han lever. Gården består udi 3 længder, alhuset er meget brøstfældig på overtømmer, ellers findes fuld besætning til gården. Give til fæste 2 daler.

Såsom Hans Stange på Hasselø formedelst alderdom og ondt rygte ej længere kan forestå sit fogderi, så er Mikkel Hansen Kaare husmand ibidem tilsat at være budfoged der på landet og angive, om noget usømmeligt foregår der på landet for øvrigheden, haver tilsyn til skoven, at intet bliver huggen uden udvisning, og forholder sig ellers efter kongelig. majestæts lov og nyder derfor det lidet stykke jord kaldet fogdewraae, som er en fjerding sæd. Forblive derved.

Med Hans Stange på Hasselø forholdes efter dommen

9/4-10/10 1695

d. 26. juni antog Rasmus Pedersen, født på Hasselø, hans faders Peder Rasmussen Krøls gård sammesteds nr. 1, som han formedelst høj alderdom oplader for hannem. Gårdens bygd er temmelig ved magt, og annammer Rasmus Pedersen behørig fuld besætning derved, samt vinter og vårsæd, plov, vogn og harve og alt til gårdens fornøden jern og træ redskab Giver til fæste 2 rigsdaler.

10/10 1695-3/4 1696

27. december antog Niels Lauridsen Folmer det gadehus på Hasselø nr. 3, som Jens Nielsen Bødker fradøde, og enken formedelst armod oplod for hannem, dog skal enken blive hos hannem hendes livstid, og nyder fri husværelse. Huset består af 6 fag, ved magt, og er ingen jord til uden en kålhave ved huset findes et styk ege, som enken fornøjes for efter billighed svare til udgifterne og give til fæste 4 mark

14/10 1696-8/4 1697

Anno 97 Jens Smed, som har et hus på Hasselø, er tilsat at antage den gård sammesteds nr. 7, som Jens Olsen Hare har haft i fæste, og formedelst stor armod og uduelighed ej længere kan forestå.

Har ladet gården forfalde og ruineret sin anpart skov og agerlod. Bygningen er 4 længder huse, af 13, 5, 9 og 4 fag, meget brøstfældige. Vil hjælpes med noget tømmer, annammer derved 3 stk. bæster for 12 daler, 1 ko for 6 mark, plov, vogn og harve. Vintersæd 2 tønder er belovet frihed for udgifterne og har fri til at få gården opbyggt igen til 1. maj 98. Giver fæste 2 sletdaler

d. 15. februar antog Hans Olsen af Hasselø sin fader Ole Hansens gård sammesteds nr. 18, som han for høj alderdom, og slet tilstand for hannem oplod, med de vilkår, at han ikkun skal komme faderen til hjælp, og at faderen selv skal blive husbond for gården sin livstid. Han overlader til hannem dermed 4 bæster gamle og små for 24 daler, 1 ko, 2 får, 4 grise, plov, vogn og harve med tilbehør samt hugge- og mejeredskab. Vintersæd 1½ tønne. Giver til fæste 2 rigsdaler.

8/4 1697-12/10 1697

Anno 1697 d. 19. juni blev Peder Rasmussen Stange, 23 år gammel, indskreven for sin faders Rasmus Stanges gård, nr. 17 på Hasselø, hvilken faderen oplader for hannem formedelst alderdom og vanførhed. Gårdens bygd består efter besigtigelsen og er temmelig vel ved magt, annammer ved gården til besætning 4 bæster for 30 daler, 2 køer for 12 daler, 4 får og 4 svin 8 mark, plov, vogn, harve med al dens tilbehør. Faderen bliver hos sønnen hans livstid, og giver til fæste 2 rigsdaler 4 mark

Ladem datum [19/6 1697] blev indskreven Rasmus Olsen, født i Rabjerg, for det gadehus på Hasselø nr. 6, som Hans Pedersen Boesen fradøde, og enken har sig frasagt, dog at hun nyder hendes husværelse hendes livstid. Huset er ved magt, består af 6 fag hus, er ingen pløjejord til uden en have, hvoraf enken beholder ¼ part til kålhavn...giver til fæste 1 rigsdaler.

Anno 1697 d. 14. september blev Niels Olsen, født i Gedesby, indskreven for det hus på Hasselø nr. 1, som Jens Smed oplader for hannem, i det Jens Smed er kommen til en gård. Huset består af 7 fag vel ved magt, ingen jord til. Jens Smed svare til udgifterne til Mortensdag og giver til fæste 1 rigsdaler 2 mark.